

XXXVII. HALÁSZATI TUDOMÁNYOS TANÁCSKOZÁS

SZARVAS, 2013. május 22-23.

A HAZAI AKVAKULTÚRA FEJLESZTÉSÉT GÁTLO TÉNYEZŐK

Puskás Nándor
MASZ alelnök

Dr. Váradi László
MASZ elnök

HELYZETÉRTÉKELÉS

- A magyar halgazdálkodási ágazat, azon belül a **halastavi gazdálkodás** a rendszerváltást követően a mezőgazdaság egyedüli ágazataként **megőrizte méretét, súlyát**, mi több megújulni és fejlődni volt képes.
- Azonban mára mégis súlyos piaci, gazdasági problémákkal küzdve a környező országok haltermelőihez képest **versenyhátrányba került**, válságos helyzetbe jutott.

1. ÖKOLÓGIAI ÉRTÉKFENNTARTÁS

PROBLÉMA

- A magyar tógazdaságok működésük során kiemelt – a tavak méretétől, elhelyezkedésétől, védettségi státuszától függő – **ökológiai értéket** tartanak fenn.
- Ez az értékfenntartás, illetve ennek ódiumaként jelentkező **jövedelemkiesés** finanszírozása, kompenzálása azonban nem megoldott, mely az egyre nehezedő gazdasági helyzetben fokozott terhet ró a gazdálkodókra.

MEGOLDÁSI JAVASLAT

- A különbözőségeket figyelembe vevő, szakmailag megalapozott **kompenzációs rendszer** kialakítása a HOP keretein belül.

2. VÍZGAZDÁLKODÁS

PROBLÉMA

- A halastavi gazdálkodás napjainkban vízgazdálkodási szempontból – a vízvisszatartás, mezoklimatikus viszonyok javítása, jelentős pufferkapacitás stb. okán – egyértelműen **pozitív externális hatásokat** indukál.
- Ennek ellenére a gazdálkodók Európában gyakorlatilag egyedülálló mértékű **„vízdíjat”** kötelesek fizetni.
- Ráadásul a vízszolgáltatás **nem piaci alapon történik**, amit jól jelez az a tény is, hogy az országon belül is óriási különbségek alakultak ki pusztán a víz díjában is, ami független az ehhez kapcsolódó szolgáltatás mértékétől, minőségétől.
- Ezek összességében a következő problémákat okozzák:
 - magas önköltség okozta versenyhátrány a bel- és külföldön,
 - terméskiesés,
 - alacsony hatékonyságú víz visszatartás,
 - a jelenlegi szabályozásból fakadó nemzetgazdasági szinten jelentkező veszteség meghaladja a vízszolgáltatás jelentette bevételt.

MEGOLDÁSI JAVASLAT

- **Az ország teljes területén térítésmentesen kell biztosítani a halastavak vízigényét.**

3. PIACI HELYZET

PROBLÉMA

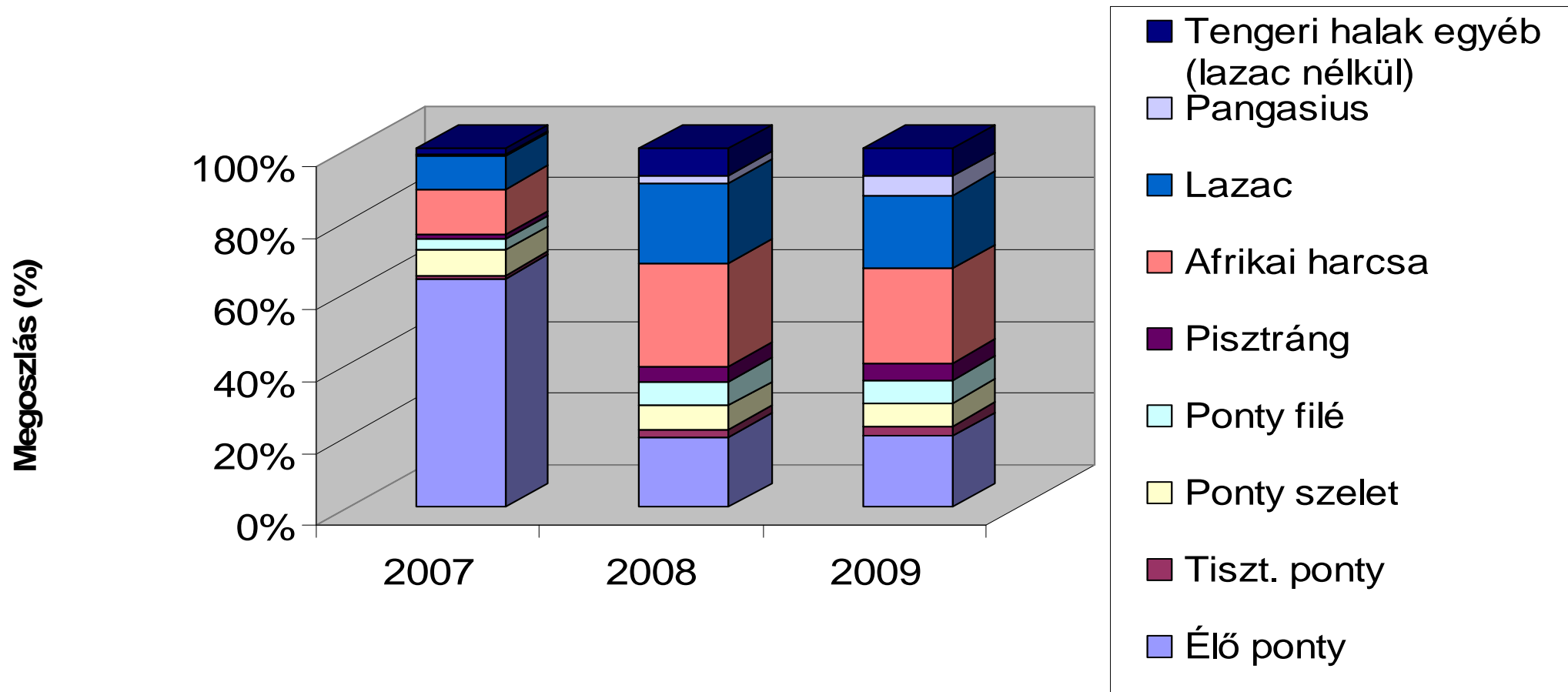
- A magyarországi tógazdaságok zömének végterméke az **élőhal**, melynek ára hosszú évek óta stagnál, sőt az utóbbi két évben **árcsökkenés** is bekövetkezett. Ez mára a tógazdaságok jövedelmezőségi mutatóit rendkívüli mértékben lerontotta. Ennek fontosabb okai:
 - A tógazdasági ágazat korszerűtlen termék struktúrája,
 - A horgászpiac vásárló erejének drasztikus csökkenése,
 - Versenyhátrány az export piacokon,
 - Versenyhátrány a belföldi piacon,
 - Ágazati szervezetlenség,
 - Élőhal élelmiszerként való értékesítésének korlátai,

MEGOLDÁSI JAVASLAT

- **Feldolgozók építésének, korszerűsítésének fokozott támogatása**
- **Kereskedelmi, logisztikai infrastruktúra támogatása (önállóan is!)**
- **Termékfejlesztés**
- **Közétkeztetés**
- **Ágazati marketing**
- **ÁFA csökkentés**
- **Import termékek szigorúbb kontrollja – korlátozás**
- **Horgász egyesületek támogatása (a horgászat állami bevételeiből)**

Halforgalom megoszlása értékben egy magyarországi üzletláncnál 2007-2009 között

4. TÁMOGATÁSI RENDSZER

PROBLÉMA

- A magyar halgazdálkodási ágazat az Európai Unióhoz való csatlakozás óta folyamatosan azzal szembesül, hogy nem kaphat sem nemzeti, sem társfinanszírozású, vagy éppen Uniós támogatást a viszonylag szűkös spektrumú és kis költségvetéssel rendelkező Halászati Alap keretein túl (104/2000/EK r.).
- A vonatkozó rendeletek (2792/1999/EK r.) korlátozó szellemisége – feltételezésünk szerint – elsődlegesen a tengeri halászat szempontjai (piaci, környezeti, társadalmi hatások) szerint kerültek megfogalmazásra.
- Számos támogatási rendszer, amelyből a halgazdálkodási ágazat ki van zárva, olyan problémák kezelésére kerültek kiírásra, amelyek ágazatunkat is érintik. Ugyanakkor ezen problémák kezelése a HOP keretein belül nem megoldott. PI. munkahelyteremtő támogatás, kamattámogatás, kedvezményes hitelkonstrukciók, „de minimis” probléma
- Ezek alapján megállapítható, hogy a jelenlegi szabályozás a Magyarországon jellemző halgazdálkodási tevékenységek vonatkozásában strukturális szempontból egyértelműen kedvezőtlen helyzetet teremt, amelynek jelenleg leginkább neuralgikus pontja a megfelelő szerkezetű támogatási rendszer hiánya, illetve a létező támogatási rendszer strukturális és volumenében is elégtelen volta.

4. TÁMOGATÁSI RENDSZER

MEGOLDÁSI JAVASLAT

- Az ágazati támogatási rendszer teljes jogi auditja
- A HOP támogatási rendszerének ezen szempontokat is figyelembe vevő átalakítása
- Összeghatár függvényében egyszerűsített eljárásrend
- Az egyes alapok közötti átjárhatóság uniós trendjének átgondolása

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

